

PO SPALIO VĒLIAVA

LKP ROKIŠKIO RK IR RAJONO DŽDT ORGANAS

Nr. 72 (1710)

1958 m. rugsėjo mėn. 10 d., trečiadienis

Kaina 15 kap.

INFORMACINIS PRANEŠIMAS APIE TARYBŲ SAJUNGOS KOMUNISTŲ PARTIJOS CENTRO KOMITETO PLENUMĄ

1958 metų rugsėjo 5 d. įvyko Tarybų Sąjungos Komunistų partijos Centro Komiteto Plenumas.

CK Plenumas apsvaustė klausimą dėl sušaukimo neeilinio TSKP XXI suvažiavimo, kuris apsvaustys TSRS liaudies

ūkio vystymo 1959—1965 metais kontrolinius skaičius, ir priėmė atitinkamą nutarimą, kuris šiandien skelbiamas.

CK Plenumas atleido drg. N. Bulganiną nuo TSKP CK Prezidiumo nario pareigų.

VISAS JĖGAS— SILOSO GAMYBAI

Vienas iš svarbiausių ir atsakingiausių darbų kolūkiuose šiuo metu yra siloso gamyba. Rajono žemdirbiai, supratę, kad tik tvirta pašarų bazė, pakankamas kiekis sultingųjų pašarų užtikrins solų gyvulių žemėjimą, pasiekė neblogų rezultatų gaminant silosą. Šiuo metu visi rajono kolūčiai jau turi pasigaminę beveik dvigubai daugiau siloso, negu jo turėjo per visus praėjusius metus.

Geral vyksta silosavimas „Lenino keliu“ kolūkyje. Šios žemės ūkio artelės kolūkiečiai, brigadininkai metė visas jėgas sultingųjų pašarų gamybai ir pasiekė gerų rezultatų. Atskiros brigados, kaip, pavyzdžiui, I-oji, vadovaujama brigadininko Liudo Vilimo, IV-oji, vadovaujama brigadininko Broniaus Kirlio, jau turi užaugusios beveik po 10 tonų siloso kiekvienai karvei. Nebloga padėtis šiuo klausimu yra Marytės Melnikaitės vardo, „Tikruoju keliu“ ir kituose rajono kolūkiuose.

Tačiau visa eilė rajono kolūkių žlugdo siloso gamybos planus, atidėloja šį svarbų darbą rytdienai, teisingai visi eilė objektyvių priežasčių. Per pirmąją šio mėnesio dekadą nepatenkinamai silosavo „Atžalyno“, „Gegužės Pirmosios“, „Naujo gyvenimo“, „Žvaigždės“ ir kai kurie kiti kolūčiai. Neteisingą pažūrą šiuo svarbiu klausimu užėmė „Gegužės Pirmosios“ kolūkio pirmininkas drg. Milaševičius, kuris iki šiai dienai dar net neturi tikslų paskaičiavimų, iš kur ir kiek bus galima pagaminti siloso. Nesklaria silosavimui reikiamo dėmesio ir šefuojančios organizacijos. Štai, pavyzdžiui, per pirmąjį šio mėnesio penkladienį „Žvaigždės“ kolūkyje neužaugta nė viena tona siloso, o šefai — „Nemuno“ fabriko vadovybė nepriėmė reikiamų priemonių, kad sėkmingai vykęs silosavimas šioje žemės ūkio artelėje nenutrūktų nė minutei. Tarktosi su nepatenkinama padėtimi gaminant silosą „Atžalyno“ kolūkyje Panemunėlio „Lino“ fabriko vadovybė.

Tokie pavyzdžiai rodo, kad klausimą apie sultingųjų pašarų sukauptimą kolūkiuose reikia dar sykį labai rimtai apgalvoti, sudaryti tikslų siloso gamybos planą, kuriame kultūrų, skirtų silosavimui, derlius turi būti palmtas realus, neišpūstas.

Kai kuriuose kolūkiuose nusiskundžiama, jog nebeužtenka esamų siloso tranšėjų, o naujas iškasti reikia daug žmonių ir laiko. Tai tikrai labai opus klausimas, bet ir jis išsprendžiamas. Kai kur į pagalbą ateina technika, o kur ji nebespėja, galima silosuoti ant žemės paviršiaus. Rekomenduotinas ir toks būdas, kai iš dviejų pusų pastatomi du 3—4 metrų aukščio lentiniai skydai, apkatti toliu arba nusmaluoti, kad nepraleistų oro, o tarp jų kraunama žalioji masė, trambuojama traktoriais ir apklojama šiaudais. Žodžiu, būdų yra daug. Svarbiausia, kad siloso gamyba būtų kolūkių valdybų, partinių ir komjaunimo organizacijų, visų kolūkiečių dėmesio centre.

Dėl neeilinio TSKP XXI suvažiavimo sušaukimo

TSKP CK Plenumo nutarimas, priimtas 1958 metų rugsėjo 5 d.

1. Sušaukti neeilinį TSKP XXI suvažiavimą 1959 metų sausio 27 d. su tokia dienotvarka: „TSRS liaudies ūkio vystymo 1959—1965 metais kontroliniai skaičiai“.

Pranešėju patvirtinti TSKP CK Pirmąjį sekretorių drg. Chruščiovą. Pranešimo apie TSRS liaudies ūkio vystymo 1959—1965 metais kontrolinius skaičius tezes paskelbti spaudoje.

2. Nustatyti TSKP XXI suvažiavime šią atstovavimo normą: vienas delegatas su sprendžiamuoju balsu nuo 6.000 partijos narių ir vienas delegatas su patariamuoju balsu nuo 6.000 kandidatų į partijos narius.

3. Delegatą į partijos XXI suvažiavimą renkami pagal partijos įstatus uždaru (slaptu) balsavimu. Nuo RTFSR sričių, kraštų ir autonominių respublikų partinių organizacijų delegatą renkami sričių, kraštų partinėse konferencijose. Kitose sąjunginėse respublikose delegatą į partijos suvažiavimą renkami sričių partinėse konferencijose arba sąjunginių respublikų kompartijų suvažiavimuose.

— sąjunginių respublikų kompartijų CK nuožiūra.

Komunistai, priklausą Tarybinės Armijos, Karinio Jūrų Laivyno, TSRS VRM vidaus bei lydinčiosios sargybos ir pasienio dalių partinėms organizacijoms, renka delegatus į partijos XXI suvažiavimą kartu su kitomis partinėmis organizacijomis sričių, kraštų partinėse konferencijose arba sąjunginių respublikų kompartijų suvažiavimuose.

Komunistai, priklausą užsienyje esančių Tarybinės Armijos ir Karinio Jūrų Laivyno dalių partinėms organizacijoms, renka delegatus į partijos XXI suvažiavimą atitinkamų karinių junginių partinėse konferencijose.

4. Delegatams išrinkti į TSKP XXI suvažiavimą ir pranešimo apie TSRS liaudies ūkio vystymo 1959—1965 metais kontrolinius skaičius tezėms apsvaustyti 1958 metų gruodžio mėnesį ir 1959 metų pirmojoje sausio mėnesio pusėje sušaukti sričių, kraštų partines konferencijas ir sąjunginių respublikų kompartijų suvažiavimus.

Pavlodaro sritis. Lozovskio rajono žemdirbiai įsipareigojo atiduoti valstybei 16,5 milijono pūdų grūdų.

Pirmieji į Roždestvensko grūdų priėmimo punktą naujo derliaus grūdus pristatė žemės ūkio artelės „Kazachstanui 30 metų“ kolūkiečiai. Šiais metais punktas priims daugiau kaip 250 tūkstančių tonų grūdų.

Nuotraukoje: grūdų iškrovimas Roždestvensko priėmimo punkte.

P. Lisenkino (TASS) nuotr.

BESIRUOŠIANT PRAEINA GERIAUSIAS SĖJOS LAIKAS

„Ankstai pasėsi — gerą derlių turėsi“ — taip skamba visoms labai gerai žinoma liaudies patarlė. O ar prisimena ją „Pirmyn“ kolūkio kolūkiečiai? Deja, ne. Nors jau beveik rugsėjo vidury, tačiau kolūkio I-ji ir II-ji jungtinės brigados dar nepradėjo žiemkenčių sėjos.

— Nespėjome, darbų begalės... Tik baigėme kultū, silosą gaminome, dabar reikia valyti sėklą, vasarą kirsti, — aiškinasi kolūkio agronomė Vosilytė.

Negalima ginčytis — darbų daug. Šiuo metu kolūkiuose labai karštas darbymeis ir, kad spėjus viską laiku padaryti, kiekvienas žemdir-

bys turi visomis jėgomis įsijungti į gamybą. O „Pirmyn“ žemės ūkio artelės nariai lygiagrečiai su kiais darbais turėjo laiku pradėti ir žiemkenčių sėją, nepamiršti, kad žiemkenčiai turi paslovlus sėjos terminus: tai — rugpiūčio pabaiga ir rugsėjo pirmosios dienos. Šių terminų reikia griežtai laikytis. Jeigu bus suvėlinta sėja — šis didelis agrotechnikos pažeidimas smarkiai atsilieps į derlių.

Ypač nukenčia vėliau pasėtieji žiemkenčiai blogiau įdirbtose ir patreštose dirvose. Tokių klaidų „Pirmyn“ kolūkio žemdirbiai padarė ir praėjusiais metais žiem-

kenčius pasėję tik rugsėjo pabaigoje. Nenuostabu, kad žiemkenčius pasėjęs tik rugsėjo pabaigoje, šiais metais čia iš 1 ha gauta tik po 5 cent grūdų.

Kolūkio II jungtinėje brigadoje rugiai buvo pasėti 54 ha plote. Maždaug per savaitę kolūkiečiai nukirto visus rugius. Per keturias dienas juos iškalė, o sėklą valyti pradėjo tik dabar. Pirmiausia reikia neuždelsi kultū ir kulti javus, paliktus sėklai, tuoj pat iškultą sėklą valyti. O II brigados kolūkiečiai tik iškulus visą derlių, emė valyti sėklą.

Labai blogai, kad II brigados žemdirbiai sė-

jal neparuošė dar visos žemės. Brigadoje žiemkenčių sėjai neparuošta 17 ha, dar tebeužimtų vasarajumi. Jis kerlaimas labai lėtas.

Nuatinia žemė, nors ji ir rūpesingai bus paruošta, gero derliaus neduos, jeigu jos gerai nepatrušime. Panaši padėtis yra „Pirmyn“ kolūkyje. II jungtinėje brigadoje žiemkenčių sėjai žemė patrušta superfosfato ir kalio trąšomis. Ir tik į labai mažą dalį pūdymų išvežta organinių trąšų. Kaip aiškina kolūkio vadovai, dėl mėšlo trūkumo negalėjo patrušti visų pūdymų. Tačiau jie nė nebando gaminti durpių — mėšlo kompostą, kuris labai padėtų pakelti derlių.

(Nukelta į 2 psl.)

Lietuvos Tarybų Socialistinės Respublikos Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo I S A K A S

Dėl priemonių visuotiniam privalomam septynmečiui mokymui įgyvendinti Lietuvos TSR

Tarybinės valdžios metais Lietuvos Tarybų Socialistinėje Respublikoje įgyvendintas visuotinis septynmetis mokymas ir sudarytos realios sąlygos palapinsniui pereiti prie visuotinio vidurinio mokslo. Tačiau, nors ir yra platus septynmečių ir vidurinių mokyklų tinklas, vis dar pasitaiko, kai tam tikra, kad ir nežymi, vaikų dalis kasmet nelanko mokyklų ir neįgyja septynmečio mokslo. Tokie reiškiniai verčia dar nuosekliau siekti, kad Lietuvos TSR Konstitucijos 93 straipsnyje numatytas visuotinis privalomas septynmetis mokymas būtų pilnutinai įgyvendintas.

Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumas nutaria:

1. Nustatyti, kad 7—15 metų amžiaus vaikai turi išeiti visuotinį privalomąjį septynmetį mokymą.
2. Vyresni kaip 15 metų amžiaus paaugliai, nebaigę septynių klasių, privalo mokytis kaime bei darbininkų jaunimo mokyklose arba specialiose amatų mokyklose ir baigti septynioms klasiams prilygstantį mokslą.
3. Tėvai arba kiti globojantys vaikus asmenys, vengiantys leisti vaikus į mokyklą, atsako administracine tvarka sutinkamai su Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo 1952 m. birželio 30 d. įsaku „Dėl Lietuvos TSR vietinių Darbo žmonių deputatų tarybų leidimo sprendimų, numatančių administracines nuobaudoms dėti“.
4. Asmenys, piktybiškai vengiantys leisti vaikus į mokyklą arba kliudantys vyresniems kaip 15 metų amžiaus paaugliams, nebaigusiems septynių klasių, tęsti mokslą yra teisimo baudžiamaisiais darbais iki trijų mėnesių laikui arba pinigine bauda iki 500 rublių.

Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo Pirmininkas J. PALECKIS
Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo Sekretorius S. NAUJALIS

Vilnius, 1958 m. rugpjūčio 27 d.

Antroji piniginė-daiktinė loterija

Lietuvos TSR Ministrų Taryba nularė 1958 metais pravesi gyventojų tarpe antrąją piniginę daiktinę loteriją. Bendroji loterijos suma yra 15 milijonų rublių. Štai sumai išleidžiami 5 rublių vertės bilietai. Laimėjimų sumą sudaro 6 milijonai rublių. Laimėjimų tiražas įvyks šitų metų gruodžio 28—30 dienomis. Tiraže bus 210 tūkstančių laimėjimų, jų tarpe 204 800 daiktinių penkių milijonų 716 tūkstančių 250 rublių sumai. Jų tarpe viena automašina „Volga“, 9 automašinos „Moskvičius“, 40 motociklų ir motorolerių, 500 stuvimo mašinų, o taip pat šaldytuvai, dulkių siurbilai, baldų komplektai, laikrodžiai, radijo imtuvai, radiolės, televizoriai, patefonai, fotoaparatai, akordeonai, dviračiai ir įvairios kitos pramoninės prekės. Tiraže taip pat bus 5.200 piniginių laimėjimų 283 750 rublių sumai, tame tarpe 5 piniginiai laimėjimai po 1.000 rublių, 20 po 500 rublių, 200 po 100 rub-

lių ir 4 975 po 50 rublių. Pagal antrosios 1958 metų piniginės-daiktinės loterijos sąlygas daiktiniai laimėjimai — pramoninės prekės 20-čiai rublių yra nekomplektinės ir jas pasirenka laimėjusio bilieto savininkas iš parduotuvėje turimų prekių. Susitaręs su parduotuvės darbuotoju, laimėjusio loterijos bilieto savininkas gali laimėją daiktą pakeisti į kitą analoginį daiktą, o kainos skirtumą primokėti parduotuvei arba gauti iš parduotuvės pinigais. Piniginius laimėjimus, o gavėjams pageidaujant, ir pinigus vietoje daiktinių laimėjimų, išmoka taupomosios kasos. Daiktiniai laimėjimai išduodami arba išsiunčiami laimėtojams per prekybines organizacijas. Laimėjimai išmokami antrą dieną po to, kai oficialioji laimėjimų lentelė buvo paskelbta respublikiniuose laikraščiuose. Laimėję loterijos bilietai gali būti pateikti apmokėti iki 1959 metų birželio 30 dienos.

120 TONŲ SILOSO — MOKSLEIVIŲ JĖGOMIS

Pirmomis rugsėjo mėnesio dienomis labai gyva buvo „Už taiką“ kolūkio laukuose. Atvykę Salų žemės ūkio technikum mokslieiviai, su jaunatvišku įkarščiu stoji darbu. Savo šefunjamame kolūkyje jie gamino silosą. Iš 460 tonų kolūkyje užraugto siloso—120 tonų pagamino mokslieiviai. Dabar kiekvienai karvei jau yra paruošta daugiau kaip po 4 tonas siloso.

J. Vaitkevičius

PASIGAMINSIME PO 12 TONŲ SULTINGŲJŲ PAŠARŲ KIEKVIENAI KARVEI

Rašo M. Melnikaitės vardo kolūkio II brigados brigadininkas Jonas ČEIČYS

Ir jis tavęs klausia: — Brigadininke! Mano manymu, jau laikas būtų šį plotelį susilosuoti. Peraugs!

Ir tuoj užverda darbas. Vieni plauna, kiti veža, tretį trūšia prie tranšėjų. Jau dabar turime užraugę virš 200 tonų siloso. O pernai — net juokas ima — tik 70 tonų telurėjome. Juk ašaros, ar ne tiesa?

Kur gi mūsų pagrindiniai rezervai silosui gaminti?

Svarbiausią vietą užima mišiniai. Jų jau nemažai susilosavome, o šiomis dienomis dar sukrausime į duobes žaliąją mišinių masę nuo 20 hektarų. O derlius geras, po 10 tonų iš hektaro tikrai bus.

Geral užderėjo ir pašariniai šaknavaisiai. Neapsirikome juos sodindami prie pasodybinių sklypų ir todėl tikimės paruošti nemažiau kaip 100 tonų pašarinių runkelių. Lapus nauduosime silosui, nes gyvuliams ganyklų yra pakankamai ir papildomam šėrimui lapų ne-

reikės naudoti. Viską susumavus, gaunasi, kad mūsų brigada paruoš 560 tonų sultingųjų pašarų, arba po 12 tonų kiekvienai karvei. Tai yra visai realu, atskirų kultūrų derlių iš vieno ha skalčiuojame tokį, koks jis iš tikrųjų yra. O be to, mūsų rezerve lieka bulvienojai. Labai daug vilčių į juos nededame, nes ankstyvos šalnos gali tas vilts sugriauti, bel palankaus oro sąlygomis ir iš bulvienojų, mašar. juos su pelais ar šiaudų akseliu, galima paruošti gero siloso.

Nebeužtenka mums tranšėjų. Bet ir čia radome išeitį: nutarėme dalį siloso užraugti tiesiog ant žemės paviršiaus, prie pat karvių. Silosuosime panaudodami iš dviejų pusų lentinius skydus, apkalus tollumi.

Žodžiu, išmoko mūsų kolūkiečiai gaminti silosą. Juk mes labai dažnai pagalvojame, kad įvykdyti prisimtus socialistinius įsipareigojimus — primelžti po 2000 kg pieno iš kiekvienos karvės mums padės tvirta pašarų bazė, kurioje svarbiausią vietą turėtų užimti silosas.

Kaip paruošti tvartus žiemai

sutvarkė ir paruošė patalpas gyvulių žiemojimui. Tačiau eilė kolūkių tvartų remonto ir paruošimo darbus nelieštinai atidėjo. Ruošiant patalpas žiemai, pirmiausia turi būti sutvarkomi stogai. Supuvusios, sulūžusios grindys pakeičiamos naujomis. Atplėšus senas grindis, pašalinamos pagrindyje susirinkusios srutos, permirkusį žemę išplūkiama molu. Tik po to galima kalti naujas lentas.

Dedant grindis naujuose tvartuose, būtina gerai suplūkti žemę, ant jos patiesti 10—15 cm gylio riebaus molio sluoksnį. Padėtas sijas trgi reikia gerai apiplūkti molu ir po to kalti lentas taip, kad po grindimis neliktų tuščio tarpų.

Įrengti grindis reikia taip, kad jos turėtų nuolydį 1 metrui pusantro — du centimetrus, kas pagerina srutų nutekėjimą į griovelius. Reikia žiūrėti, kad srutos gerai nutekėtų ne tik į griovelius, bet ir į patalpas srulų surinkimo duobes. Tačiau kolūkiams, statydami puikius tvartus, neretai neužbaigia jų galutinai. Štai „Tarybinės vėlavos“ kolūkio kiaulidėje buvo sausa, švaru, kol srutos galėjo nutekėti. Tačiau, nesant srutų surinkimo

duobių, apie kiaulidę susikauptė didžiulis srutų klanas.

Artėjant rudenii, nereikia pamiršti ir lubų. Daugelyje kolūkių įsigalėjo nelikusi praktika rudenį lubų vietoje padėti kartis ir užklioti jas šiaudais.

Geral sutvarkytos lubos „Galybės“ kolūkio kiaulidėse. Čia ant sudėlių lentų užpila molio-piuvėnų mišinio (galima ir molio-durplių). Ant tokių lubų galima sukrauti stambius pašarus, o svarbiausia — jos negenda ir nereikia lubų taisyti.

Būtina taip pat įrengti bet įstiklinti langus, užkamšyti samanosis sienose esančius plyšius. Ypač svarbu sutvarkyti ventilaciją.

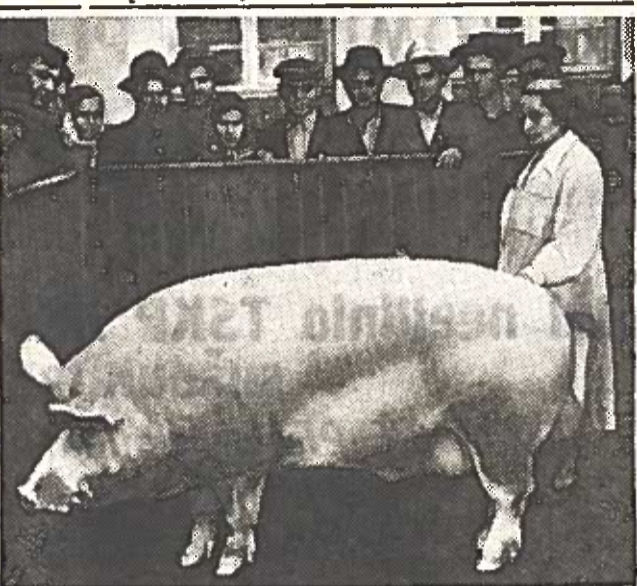
Mūrinėse kiaulidėse arba tose, kurių aukšti pamatai, pagal išorinę gardų sieną reikia padaryti apie 1 metro aukščio lentų izoliaciją, o į tarpą (10 cm pločio) tarp sienos ir lentų pripilti spalų ar medžio piuvėnų.

Negalima pamiršti sutaisyti tvarluose edžių, lovių, įrengti gimdymo skyrius.

Žiemą labai svarbu geras vandens tiekimas. Todėl jau dabar reikia atremontuoti šulinius ir girdyklų inventorių.

Vyt. Melnikaitis
Vet. gydytojas

1958 METŲ VISASAJUNGINĖ ŽEMĖS ŪKIO PARODA

Kiaulių ūkio pavilijone plačiai pavaizduoti Krasnodaro krašto „Vency zaria“ tarybinio ūkio laimėjimai. Tarybiname ūkyje veistamos didžiosios baltųjų veislės kiaulės. Kiaulių skaičius siekia 12.800 galvų. 1957 metais iš vienos paršavedės buvo gauta vidutiniškai po 20,4 paršėlio. Tarybiname ūkyje 100 hektarų ariamos žemės gauta 178 centneriai kiaulienos. 1957 metais tarybinio ūkio pajamos siekė 5 milijonus 447 tūkstančius rublių. Praeitais metais kolūkiams ir tarybiniams ūkiams buvo parduota 7722 veisliniai paršeliai.

Nuotraukoje: ekskursijos vadovas M. Llubošec rodo ekskursantams iš Moldavijos TSR kulių — dviejų metų amžiaus VŽŪP 1958 metais rekordininką. Jo gyvasis svoris 350 kilogramų.

Velikžanino (TASS) nuotr.

Geriausios melžėjos

„Už taiką“ kolūkio II brigadoje žymiai padidėjo pieno primelžimas iš vienos karvės. Šiuo metu geriausios brigados melžėjos iš kiekvienos joms priskirtos karvės per dieną gauna vidutiniškai po 12 kg pieno. Melžėja Ursulė Janukėnaitė, prižiūrdama 12 karvių, šimet iš kiekvienos jų jau primelžė po 1500 kg. Tokį pat rezultatą pasiekė ir tos pačios brigados melžėja Paulė Masalskienė. Melžėja Bronė Štienė iš kiekvienos jai priskirtos karvės gavo po 1480 kg.

M. Stasiulis

Specialistas pataria

Patalpų trūkumas, šalti, blogai įrengti tvartai dažnai būna produkcijos mažėjimo ir net gyvulių kritimo priežastimi. Be to, laikant karvę šaltame tvarte, per dieną sušerama 1—1,5 pašarinio vienoio daugiau, negu laikant šiltame tvarte. Kolūkis, neparusęs žiemai patalpų ir turėdamas 100 karvių, turės per žiemą papildomai sušerti 250—350 cent šieno.

Žinodami tai, širvintų rajono „Tarybinės vėlavos“, Puškino vardo, Stalino vardo kolūkliai dar iš pavasario

BESIRUOŠIANT PRAEINA GERIAUSIAS SĖJOS LAIKAS

(Atkelta iš 1 psl.)

Kaip matyti, „Pirmyn“ kolūkio II junglinėje brigadoje labai silpnai kovojuama už naujajį derlių. Brigados žemdirbių tarpe gausu tinginių ir simulantų. Štai kolūkietis Kostas Spundzevičius dažnai pasivėluoja į darbą ir dažniau motociklu važinėja į Rokiškį, negu dalyvauja kolūkiniuose darbuose. Nerūpi kolūkio reikalai kolūkiečiui Vladui

Vedeikai, Antanui Strumskui, Adelei Strumskienei ir kitiems. Tokia kai kurių kolūkiečių pažiūra į darbą tempia atgal visą kolūką.

Reikia, pagaliau, „Pirmyn“ kolūkio vadovams imtis konkrečių ir veiksmingų priemonių šalinti visus šiuos trūkumus ir, pirmoje eilėje, kuo sparčiau pasėti žiemkenčius į geral paruoštą ir patręštą dirvą.

N. Dainytė

SKAITŪTOJŲ LAISKAI

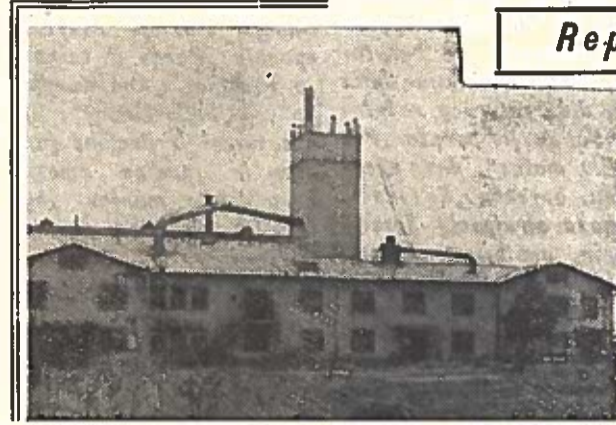
SĒJA BAIGTA

„Artojo“ kolūkio žemdirbiai jau užbaigę ziemkenčių sējā visame 346 ha plote. Žiemkenčiai pasėti gerai įdirbtoje žemėje švaria, velslinė sėkla.

Sėjant žiemkenčius gerai padirbėjo kolūkio mechanizatoriai Juozas Grabauskas, Algis Balaišis, kasdien viršydami išdirbio normas 110-120 proc.

Neblogai vyksia kolūkyje ir kiti darbai. Iš viso kolūkyje grūdinės kultūros nupiautos 486 ha plote. Į daržines suvežti javai nuo 446 ha

ir iškulta nuo 81 ha ploto naujojo derliaus. Visi iškultieji grūdai išvalyti. K. Jaunius

Reportažas

sunkvežimius, pakrautus gelsvoju mūsų krašto aukso — linais. Tačiau nlekuomet ir į galvą neateidavo mintis, kad ji dirbs čia. Tiesa, Laima dažnai mėgdavo pasvajoti apie

LINUS RŪŠIUOJA LAIMA

Kiekvieną rytą, skubėdama iš „Žalgirio“ kolūkio į Panemunėlio vidurinę mokyklą, Laima praeidavo pro „Lino“ fabriką. Matydavo ji augančius naujus fabriko korpusus, darbininkų gyvenamuosius namus, sutikdavo pilnutėlius

savo ateitį, bet ją viliojo įvairios „romantiškesnės“ profesijos, negu darbas fabrike.

Panemunėlio apylinkių kolūkių laukuose vasarą šen bei ten pamatys lengvai banguojančius mėlyno lino plotus, tarsi nedidelius ežerus. Čia iš seno gausu prityrusių linų augintojų. Laimos tėvai, anksčiau savo menkame ūkelyje, vėliau — plačiuose kolūkio laukuose taip pat augino ir prižiūrėjo linus. Ir tai, gal būt, padėjo Laimai pasirinkti profesiją.

...Rudenop į „Lino“ fabriką pradeda traukti vis ilgesnės ir ilgesnės mašinų, pakrautų linais, vilkstinės. Kolūkiečius, atvykusius su linais, pirmoji pasitinka Laima Naujkaitė. Baigusi vidurinę mokyklą, ji ilgai nedvejojo ir atėjo į fabriko direktoriaus kabinetą.

— Noriu gauti darbo, — nedrąsiai prabilo Laima.

— O koks darbas jums labiau patinka: ceche ar raštinėje? — gudriai šyptelėjo direktorius.

— Man visur bus gerai, — kukliai atsakė abiturientė.

Iš pradžių Laima dirbo laborante, o vėliau, kaip pavyzdinę ir stropią darbuotoją, fabriko vadovybė pasiuntė į linų rūšiotojų kursų.

Ir štai linų rūšiotoja Laima Nau-

jkaitė priima iš kolūkių, automašinių kolonas su lietuviškuoju šilku — linais. Tai labai atsakingos pareigos. Pavyzdžiui, 0,5 numerio štaudelių centneris yra net 5 kartus pigesnis už 3,5 numerio štaudelius. Laima ne tik kruopščiai ištiria linus ir nustato jų numerį, bet ir duoda praktinius nurodymus kolūkiečiams.

— Linus atvežėte nerūšiuotus, ilgi ir trumpi stiebeliai sumaišyti — tai grynas nuostolis, — aiškina Laima iš gretimo rajono atvykusiam linų augintojui. — Linai — 0,75 numerio, o surūšiuotus būtų pastekta 2 numerio produkcija ir laimėta iš kiekvieno hektaro po trejetą tuktančių rublių.

Panemunėlio linų apdirbimo fabrike šiuo metu vyksta linų rūšiavimo ir pirminio apdirbimo seminarai linų augintojams iš Rokiškio, Obelių, Pandėlio, Anykščių Kupiškio, Dusėtų rajonų. Seminaruose savo patyrimą rūšiuojant linus linų augintojams perduoda Laima.

— Linai — mano profesija, — sako Laima Naujkaitė. — O kad galėčiau geriau dirbti pamiltą darbą — šiemet stosis studijuoti neakivaizdinio būdu į aukštąją mokyklą pagal savo specialybę.

P. Milaknio tekstas ir nuotr.

TRŪKSTA ŠVAROS

Kamajėlių pleno priėmimo punkte. Punkto vedėjas Sirvydis Jonas nesilaiko būtinausių sanitarinių-higieninių taisyklių: punkto grindys nešvarios, visur pil-

na dulkių, o bidonai su grietine stovi neuždengti.

Ar apie tai žino aukščiau stovinčios organizacijos?

V. Bernotavičius

Skiepykime šunis prieš pasiutimą

Pasiutimas yra aštrus, gana pavojingas žmogaus ir visų rūšių gyvulių susirgimas. Ligą platina sergą pasiutimu plėšrieji žvėrys, valkatos šunys bei katės, kurie gali apkandžioti žmones bei sveikus gyvulius.

Šio pavojingo susirgimo faktų pasitaikė ir Rokiškio rajone. Todėl būtina atlikti aktyvų pasiutimo platintojų — šunų skiepijimą prieš šį susirgimą.

Šių metų rugsėjo mėn.

10—15 d. d. Rokiškio rajoninėje veterinarijos ligoninėje, Juodupės bei Panemunėlio vet. apylinkėse, Žlobištkio, Ragelių ir Kamajų vet. punktuose bus atliekamas šunų skiepijimas prieš pasiutimą. Šunų laikytojai privalo nustatyti turimus šunis skiepijimui į minėtus punktus.

M. BERNATONIS

Rokiškio rajono vyr. vet. gydytojas

E. ULDUKIS

ROKUNDA

APSAKYMAS

4

Grigonis negallėjo kumelės jėgų: visą kelią atgal pliekė botagu, pyškino. Parvažlavęs sukėlė visą kaimą ant kojų. Vis apie žemę, revoliucijos stiprumą kalbėjo. O kai senis Rimkus suabejojo, opozicija jį apšaukė.

Gūsčiojo pečias kaimynai. Rodos, iš vieno kelmo visi, tą pat žemę dirbo, o žiūrėk, išsirilo Grigonis į viršų, nesuprantamus žodžius beria, kaip žirnius iš sieto. Nutarė tad, pavasario nelaukę, pasidalyti Vilkučio žemę.

Niūrus, apsistaulęs dūmų debestu, šliaužė į stotį traukinys. Skysta vyrų grandinėle prisiplojo sniege, suvirto pastatų pakampėse.

Tiėkus su Pagiriu nubėgo prie sustojusio traukino. Garvežys čiaudėjo, lyg slogą pagavęs, ir trukdė Vladui klausyti, ką porina Tiėkus susigužusiam vokiečių karininkui.

Gulėjo Vladas neloli pervažos, kvapu šildė atšalusias rankas ir laukė ženkle. Bet ženkle neteko sulaukti. Greit iš traukino pasipylė sustyrę vokiečiai...

— Kariaujat? — visai greta išgirdo Vladas. Atsigręžė. Širmas slatinis neramiai kasa kanopa sniegą, negali nurimti. Iš didžiulų kailinių apykaklės kyšo raudona Vilkučio nosis, vos pastebimai blizga plėšrios akys.

5

— Ne tavo nosiai žinoti! Keliauk sveikas... — burbtelėjo Vladas.

— Kurgi keliaut, jei pervaža uždaryta?

— Nors peklon! Ten tavęs nesulaukia!

— Na, na, kaimynėl... Išpuikai... — ėmė gerintis Vilkutis — Geriau sakyk, iš kur tiek vokiečiųų prigraibėt?

Žvilgtelėjo Vladas į turčių, pyktis jį sugriebė.

— Tai tik žiedeliai! O uogelių iš Daugpilio laukiam...

— Skystoka jūsų... Žiūrėkit, sutraiškys uogelėsi!

— Nu, judėkl! Jei ne — kulka į kozerą suvarysiu, krankly!

Vilkutis atleido vadžias, rislūnas, šoktelėjęs iš vietos, nupustė keliu. Nematė Vladas, kad jo turtingas kaimynas netoli tenuvažiavo. Palikęs arklį kieme, įbėgo į vieną namelį. Greit sugrįžo, sučiupo iš rogučių maišą, nutempė į vidų.

Netrukus po to pro Vladą pražingsniavo nedidelis žmogutis.

— Stok! Kur šiauš?

— Stotin... Budėt... — atsilepė tas, nesustodamas.

* * *

6

Antrasis ešelonas, atbildėjęs nuo Obelių, lyg nesiryždamas, stabtelėjo prieš Jūžintų kelio pervažą. Pristiplojęs prie sniego, Vladas matė, kaip, pasišliaušęs kulkosvaidžių vamzdžiais, jis tarsi uostinėjo kelią. Negeras nujautimas smigtelėjo į širdį: „Vaje, kiek kulkosvaidžių. Kai pažers iš tokios daugybės, sušilsim“.

Pagaliau garvežys išdrįso, nusičiaudėjo ir alsargiai nuslinko į stotį... O ten jau Tiėkus išsoko ant bėgių, ranka moja. Nebijo, nors mato, kaip godžios kulkosvaidžių gerklės niūriai spokso į krūtinę...

— Traukinys sustojo...

Ir staiga suparpė kalzerto kulkosvaidžiai. Vladas tik spėjo pamatyti, kaip prieš pat jo nosį išdygo, suvirpėjo mažytės, lengvos sniego šūsnelės. Virš galvos sucypė kulkos. Atradė, bergint nuplėš kepurę, nusvilins viršugalvį.

— Vyrat! Vokietis mokytoją sučiupo! — lyg kulkosvaidžio serija pabraukė per krūtinę, kažkieno riksmas. Vladas pašoko ir, nebodamas kulku, metėsi ten, kur prie traukino varlėsi susikibusių žmonių kamuolys. Greičiau! Greičiau!

(B. d.)

PO SPALIO VĒLIAVA

4 psl. 1958 m. rugsėjo 10 d.

Baltarusių rašytojų kūrinių lietuvių kalba

Rugsėjo mėnesio antroje pusėje Lietuvoje įvyks baltarusių literatūros savaitė. Šios dviejų broliškų tautų kultūrinės šventės proga Lietuvos TSR Valstybinė grožinės literatūros leidykla išleido stambų baltarusių poezijos rinkinį „Atplaukia Nemuno daina“. Čia Tarybų Lietuvos skaitytojai galės susipažinti su 48 baltarusių poetų geriausia kūryba—Jankos Kupalos, Jakubo Kolaso, Maksimo Tanko, Piatruslo Brovkos, Kondrato Krapivos, Piotro Glebos, Michasiaus Kalafinskio, Arkadijaus Kulešovo, Maksimo Lužanino, Pimeno Pančenkos, Pilipo Pestrako ir kitų.

Baltarusių literatūros savaitės Lietuvoje proga išleistas taip pat baltarusių rašytojų I. Šamialkno romanai „Vermės“, kuriame autorius vaizduoja kolūkinio kaimo žmonių gyvenimą ir darbą, jų kovą už TSKP CK rugsėjo Plenumo nutarimų įgyvendinimą.

Didysis rusų literatūros klasikas

Rugsėjo 9 dieną sukanka 130 metų nuo didžiojo rusų rašytojo Levo Tolstojaus gimimo dienos.

Genialųjį rašytoją V. Leninas pavadino uola literatūroje. Levą Tolstojų jis laikė tokiu rašytoju, kuris sugebėjo savo kūriniuose iškelti tiek didelių klausimų, pakilti iki tokios maninės jėgos, jog jo kūriniai užėmė vieną pirmųjų vietų

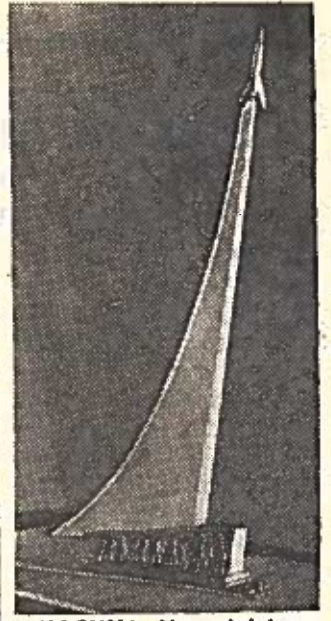
pasaulinėje literatūroje. iš feodalų, pats buvo dvarininku. Tačiau savo genijaus dėka jis sugebėjo ne tik sukurti nepalyginamus rusų gyvenimo vaizdus, bet ir atspindėti savo kūriniuose sudėtingą Rusijos revoliucijos reikšminius, kuriems jis

1852 m. buvo išspausdinta L. Tolstojaus apysaka „Valkytė“, ir rašytojas tvirtai atsistoja šalia kitų didžiųjų rusų rašytojų. Vėliau jis parašė „Pauglių metus“, daug apsakymų, apysaką „Kazokai“, nemaža straipsnių švietimo ir auklėjimo klausimais. 1863 metais pradeda rašyti romaną — epopėją „Karas ir taika“, kuriame giliai ir meniškai pavaizduoja 1812 metų Tėvynės karo epochą. 1877 metais didysis rašytojas baigia rašyti savo romaną „Ana Karenina“. Jame autorius ryškiai pa-

rodo to meto Rusijos įvairių sluoksnių — pradedant nuo dvarininkų ir baigiant valstiečių — gyvenimą. 1900 m. atskira knyga išėjo jo romanas „Priskėlimas“.

Milijonai Tarybų šalies ir viso pasaulio darbo žmonių myli ir vertina A. Tolstojaus kūrybą. Nemirtingoji didžiojo rašytojo epopėja „Karas ir taika“, jo romanai „Ana Karenina“, „Priskėlimas“, jo apsakymai ir dramos jaudina ir jaudina žmones savo didele menine jėga ir giliu gyvenimo pavaizdavimu.

Oauguma L. Tolstojaus kūrinių yra išversti į lietuvių kalbą ir plačiai paplito Tarybų Lietuvoje. Mūsų respublikos skaitytojas žavisi ir brangina nuostabią didžiojo rusų rašytojo kūrybą.

MASKVA. Neseniai buvo susumuotos Visasąjunginio konkurso obelisko projekto pirmojo tarybinio Žemės pažydovo garbel išdavos. Šis obeliskas bus pastatytas Maskvoje, Lenino kalnuose. Nuotraukoje: obelisko projektas. V. Sobolevo (TASS) nuotr. Redaktorius Z. LAPINSKAS

KOOPERATINĖ PREKYBA SU UŽSIENIO ŠALIMIS

Lietuvos vartotojų kooperatyvų sąjungos Vilniaus bazė gavo didelę siuntą baldų iš Vengrijos, tame tarpe miegamojo komplektus, sofas, minkštas kėdes, kombinuotus foteliulus ir kt. Lietuvos kooperatoriai kiekvienais metais plečia prekybą su užsienio šalių kooperatinėmis organizacijomis.

Rokišklo rajono kilnojamojų kinų MARŠRUTAS

Nuo 1958 m. rugsėjo mėn. 10 d. iki rugsėjo mėn. 28 d.

AUTO KILNOJAMASIS KINAS Nr. 1	Onuškėje 26 d.
Mechanikas VENEDIKTAVAS	Milūnuose 27 d.
demonstruos kino filmus: „ATSITIKIMAS 8-TOJE ŠACHTOJE“ ir „ŽYDRASIS HORIZONTAS“	Vyžuonoje 28 d.
Rokiškio RTS 10 d.	Mechanikas LITINSKAS
Kamajuose 11 d.	demonstruos kino filmus: „ŽIOGAS“
Salose 12 d.	Sėlynėje 10 d.
Panemunėlio geležink. stotyje 13 d.	Robliuose 11 d.
Panemunėlio taryb. ūkyje 14 d.	„Žalgirio“ kol. 12 d.
„KNOPKA IR ANTONAS“ ir „MERGINA BE ADRESO“	„Setekšnos“ kol. 13 d.
Salose 16 d.	Turdaryje 14 d.
Rokiškio RTS 17 d.	„DU KAPITONAI“
Kamajuose 18 d.	„Pergalės“ kol. 16 d.
Salose 19 d.	Sėlynėje 17 d.
Panemunėlio geležink. stotyje 20 d.	Robliuose 18 d.
Panemunėlio taryb. ūkyje 21 d.	„Žalgirio“ kol. 19 d.
„ILJA MUROMECAS“ ir „GATVĖ PILNA NETIKĖTUMŲ“	„Setekšnos“ kol. 20 d.
Salose 23 d.	Turdaryje 21 d.
Rokiškio RTS 24 d.	„PONAS 420“ (I ir II serija)
Kamajuose 25 d.	„Pergalės“ kol. 23 d.
Salose 26 d.	Sėlynėje 24 d.
Panemunėlio geležink. stotyje 27 d.	Robliuose 25 d.
Panemunėlio taryb. ūkyje 28 d.	„Žalgirio“ kol. 26 d.
KILNOJAMASIS KINAS Nr. 2	„Setekšnos“ kol. 27 d.
Mechanikas GRIGORJEVAS	Turdaryje 28 d.
demonstruos kino filmus: „LENINGRADO SIMFONIJA“ ir „PIENININKĖ HILJA“	KILNOJAMASIS KINAS Nr. 4
Mažeivose 10 d.	Mechanikas ULICKAITĖ
Užubaliuose 11 d.	demonstruos kino filmus: „ILJA MUROMECAS“ ir „GATVĖ PILNA NETIKĖTUMŲ“
Onuškėje 12 d.	M. Melnikaitės v. kol. 10 d.
Milūnuose 13 d.	„Žvaigždės“ kol. 11 d.
Vyžuonoje 14 d.	„Tikruoju keliu“ k. 12 d.
„LENINGRADO SIMFONIJA“ ir „PIENININKĖ HILJA“	II brigada 13 d.
Mažeivose 10 d.	„Tarybų Lietuvos“ k. 14 d.
Užubaliuose 11 d.	„LENINGRADO SIMFONIJA“ ir „PIENININKĖ HILJA“
Onuškėje 12 d.	Sodeliuose 16 d.
Milūnuose 13 d.	M. Melnikaitės v. k. 17 d.
Vyžuonoje 14 d.	„Žvaigždės“ k. 18 d.
„ILJA MUROMECAS“ ir „GATVĖ PILNA NETIKĖTUMŲ“	„Tikruoju keliu“ k. 19 d.
Žiobiškėje 16 d.	II brigada 20 d.
Mažeivose 17 d.	„Tarybų Lietuvos“ k. 21 d.
Užubaliuose 18 d.	„LENINGRADO SIMFONIJA“ ir „PIENININKĖ HILJA“
Onuškėje 19 d.	Sodeliuose 23 d.
Milūnuose 20 d.	M. Melnikaitės v. k. 24 d.
Vyžuonoje 21 d.	„Žvaigždės“ k. 25 d.
„KNOPKA IR ANTONAS“ ir „MERGINA BE ADRESO“	„Tikruoju keliu“ k. 26 d.
Žiobiškėje 23 d.	II brigada 27 d.
Mažeivose 24 d.	„Tarybų Lietuvos“ k. 28 d.
Užubaliuose 25 d.	KILNOJAMASIS KINAS Nr. 5
	Mechanikas KVILIŪNAS
	demonstruos kino filmus: „RITA“
	Laibgaliuose 10 d.
	Rokiškėliuose 11 d.

ŠVEDIJA Stokholmas. Vienoje iš aikščių.

N. Privalovo (TASS) nuotr.

Kauno Botanikos sode

Aukštosios Fredos priemiestyje apie 80 hektarų plote išdėstyti stambiausio Pabaltijyje Kauno botanikos sodo šiltnamiai ir bandymų plantacijos. Šis botanikos sodas, kuris buvo įsteigtas prieš 35 metus, iš „užjūrio sėbuklių muziejaus“, kaip jis buvo vadinamas buržuazijos viešpatavimo metais, tapo mokslinio tyrimo įstaiga, aklimatizuojančia naujas vertingas medžių, techninių kultūrų, gėlių rūšis. Sodo moksliniai bendradarbiai selekcionuoja daugiau kaip tris tūkstančius naujos Lietuvos augmenijos atmainų, rūšių bei formų. Ypač didelės reikšmės turi čia atliekamas darbas plečiant respub-

likos maisto ir lengvosios pramonės žaliavų bazę. Iki šiol vienintelė sava žaliava altejaus pramonei buvo linų sėmenys. Mūsų botanikai sėkmingai aklimatizavo ir perdavė kultivuoti kolūklams baltasias ir sarkines garstyčias, Abisinijos krambę, judrą ir kitas altejines kultūras. Pagal formacijos pramonės užsakymą žemės ūkiui perduota varerijono, pipirinės mėtos, leuzėjos ir kitų vaistžolių sėklų. Švenčionių ir kal kurių kitų rytinių respublikos rajonų kolūkiuose užveisiami kultūriniai šių augalų pasėliai. Rauglino medžiagos respublikos odų pramonel dabar įvežamos iš kitų ekonominių rajonų.

Botanikos sodo mokslinių bendradarbių kolektyvui iškeltas uždavinys padėti lengvajai pramonei organizuoti savo lani-dinių žaliavų bazę. Mokslininkai paruošė sėklas rauglės rūgšties, Tianshanio rūgšties, skėstašakės rūgšties ir kitų žolinių augalų plantacijoms užveisti. Ateinančiais metais Šiauliuose bus pradėtas statyti tani-dinių ekstraktų fabrikas, kuris žaliavą ims iš šių plantacijų. Daug Sibiro, Kaukazo, Viduržemio jūros kraštų dekoratyvinių augalų rūšių, kurias mūsų botanikai pritaikė vėtos sąlygoms, puošia mies-tus ir kaimus, turina respublikos miškų augmeniją.